

अधार्मिकः भिन्नवृत्ताः सन्नेनैषां पराभवः । स्वमेव प्रकुप्यन्ति राज्ञोऽप्येते ह्यभीक्ष्णम् ।

इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्वणि राजधर्मानुशासनपर्वणि विजिगोषमाणवृत्ते एकाधिकशतोऽध्यायः ॥ १०१ ॥

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ जयित्वा कानि रूपाणि भवन्ति भरतवर्भ । पृतनायाः प्रशस्तानि तानि चेच्छामि वेदितुं ।

। भीष्म उवाच ॥ जयित्वा यानि रूपाणि भवन्ति भरतवर्भ । पृतनायाः प्रशस्तानि तानि वक्ष्यामि सर्व्वशः ।

दैवे पूर्व्वं प्रकुपिते मानुषे कालचोदिते । तदिदं सोऽनुपश्यन्ति ज्ञानदित्येन चक्षुषा ।

२७५५

प्रायश्चित्तविधिञ्चात्र जपहोमाश्च तद्विदः । मङ्गलानि च कुर्व्वन्ति शमयन्त्यहितानि च ।

उदोर्णमनसो योधा वाहनानि च भारत । यस्यां भवन्ति सेनायां ध्रुवं तस्यां यगे जयः ।

अन्वेतान् वायव्यो वान्ति तथैवेन्द्रधनूंषि च । अनुश्रवन्ते मेघाश्च तयादित्यस्य रश्मयः ।

गोमायवहानुकूलः वल्लभश्चास्य सर्व्वशः । अर्हयेव्युर्ध्वा सेनां तदा सिद्धिरनुत्तमा ।

प्रसन्नभाः पावकशोर्द्धरश्मिः प्रदक्षिणवर्त्तशिखो विधूमः । पुण्या गन्धाश्चाज्जतानां भवन्ति जयस्यैतद्भाविनो रूपमाहुः ।

२७६०

गम्भीरशब्दाश्च महास्वनाश्च शङ्खाश्च भेर्यश्च नदन्ति यत्र । युयुत्सवश्चाप्रतीपा भवन्ति जयस्यैतद्भाविनो रूपमाहुः ।

दृष्ट्वा मृगाः पृथतो वामतश्च सम्प्रस्थितानाञ्च गमिष्यताञ्च । जिघांसतां दक्षिणाः सिद्धिमाहुर्न्ये त्वगतस्ते प्रतिषेधयन्ति ।

माङ्गल्यशब्दान् शकुना वदन्ति हंसाः क्रौञ्चाः शतपत्राश्च भासाः । हृष्टा योधाः सत्त्वन्तो भवन्ति जयस्यैतद्भाविनो रूपमाहुः ।

शस्त्रैर्व्यन्तैः कवचैः केतुभिश्च सुभानुभिर्मुखवर्षैश्च यूनां । भ्राजिष्मती दुष्प्रतिवोचणीया येषां चमूस्तेऽभिभवन्ति शत्रून् ।

शुश्रूषवस्त्रानभिमानिनश्च परस्परं सौहृदमास्थिताश्च । येषां योधाः शौचमनुष्ठिताश्च जयस्यैतद्भाविनो रूपमाहुः ।

२७६५

शब्दाः स्वर्गशास्तया गन्धा विचरन्ति मनःप्रियाः । धैर्य्यञ्च विशते योधान् विजयस्य मुखञ्च तत् ।

दृष्टो वामः प्रविष्टस्य दक्षिणः प्रविवर्त्ततः । पश्चात् संसाधयत्यर्थं पुरस्ताच्च निषेधति ।

सम्भृत्य महतीं सेनां चतुरङ्गां युधिष्ठिर । सन्नैव वर्त्तयेः पूर्व्वं प्रयतेथास्ततो युधि ।

जघन्य एष विजयो यद्युद्धं नाम भारत । यादृच्छिको युधि जयो देवो वेति विचारणं ।

अपामिव महावेगस्तस्मा इव महामृगाः । दुर्निवार्य्यतमा चैव प्रभग्ना महती चमूः ।

२७७०

भग्ना इत्येव भज्यन्ते विद्वामोऽपि न कारणं । उदारसारा महती रुरुसङ्घोपमा चमूः ।

परस्परज्ञाः संहृष्टास्त्र्यक्तप्राणाः सुनिश्चिताः । अपि पञ्चाशतं शूरा मृदून्ति परवाहिनीं ।

अपि वा पञ्च षट् सप्त संहताः कृतनिश्चयाः । कुलीनाः पूजिताः सम्यग्विजयन्तीह शात्रवान् ।

सन्निपातो न मन्तव्यः शक्ये सति कथञ्चन । सान्त्वभेदप्रदानानां युद्धमुत्तरमुच्यते ।

सन्दर्शेनैव सेनाया भयं भीरून् प्रवाधते । वज्रादिव प्रज्वलितादियं क्व नु पतियति ।

२७७५

अभिप्रयातां समितिं ज्ञात्वा ये प्रतियान्यथ । तेषां स्यन्दन्ति गात्राणि योधानां विजयस्य च ।